

De maatschappelijke antenne van Rutte is stuk

Door [Paul Verburgt](#) - 2 februari 2022

Geplaatst in [Mark Rutte](#) - [VVD](#)

Rutte baalde ervan dat hij zich niet eerder in de affaire-Soumaya Sahla had verdiept, zei hij tijdens de persconferentie op 28 januari 2022.

De tijd dat we zo'n *mea culpa* serieus namen, is allang voorbij. Ook in deze zaak. Mevrouw Sahla kwam tien jaar geleden aan de hand van de vereerde Bolkestein de partij binnengewandeld. Dat zal bij Rutte niet onopgemerkt zijn gebleven. Net zomin als haar snelle carrière in de partij die overigens een tijdlang synchroon verliep met haar rechtszaken en veroordeling vanwege verboden wapenbezit en deelname aan de Hofstadgroep. Het zal hem ook niet zijn ontgaan dat de VVD-fractie onder de toch zeer laconieke Dijkhoff drie jaar geleden aan mevrouw [de toegang ontzegde](#).

'Niet eerder in de affaire verdiept.' Het is niet eens een excuus, het is volkomen ongeloofwaardig en getuigend van een groot *dédain* voor de publieke opinie.

Nog steeds behendig

Het is inmiddels de zoveelste misser van een man die gekend was om zijn maatschappelijke antenne en politieke behendigheid.

Die behendigheid is er nog steeds: het lukte hem toch maar weer om premier te worden. Maar die maatschappelijke antenne is stuk.

De maatschappelijke antenne van Rutte is stuk

Er was een tijd dat de VVD de veilige plaats was voor de hardwerkende Nederlander (en voor de Nederlander die hard had gewerkt). De grote middengroep die simpele dingen wilde als redelijke belastingen, een zuinige en kleine overheid, veiligheid en misdaadbestrijding, voldoende blauw op straat, geen klimaatfratsen ('windmolens draaien op subsidie'), een kleine EU, een streng immigratiebeleid, ruimte voor middenstand en boeren, behoud van hypotheekrenteaftrek, bescherming van de vrijheid van meningsuiting, geen discriminatie, maar ook geen vrouwen- en andere personele quota, bescherming van gepensioneerden, tegen het opgeheven vingertje in het buitenland en ja ook 120 op de grote weg.

VVD van hardwerkende burger bestaat niet meer

Dat is verleden tijd. Dat wil zeggen, als verkiezingen naderen zet de partij filmpjes op Twitter en Instagram waarin Kamerleden als vanouds de keiharde bestrijding van de georganiseerde misdaad beloven. Of de immigratie zeggen te zullen stoppen. Beloftes van weleer in de hoop dat de hardwerkende Nederlander bij associatie weer zal kiezen voor de VVD.

Maar de VVD van de hardwerkende Nederlander bestaat niet meer. Ze is een vehikel geworden om Rutte premier te maken. Rutte is de VVD en zonder Rutte is er geen VVD meer.

Het verkiezingsprogramma is niet meer dan een looper naar het Torentje. Letterlijk, je kan alle beloften die erin staan, met voeten treden.

Achteromkijken hoeft niet meer

Kamerleden zijn *cheergirls* (& -boys), net zo naamloos als inwisselbaar. De nieuwe fractievoorzitter wordt gepromoot als zeer goed ingevoerd, maar nooit had ze een leidinggevende of openbare functie. Wel was ze de assistente van Rutte en de dochter van een partijmastodont. Lekker veilig en goed bestuurbaar voor de premier. Achteromkijken hoeft hij dus niet.

En de bewindslieden? Veel hoeven ze niet te kunnen: je moet tot de kring der vertrouwelingen van Rutte behoren en je moet bereid zijn af te treden als de premier in nood komt. Je hoeft niet eens het verkiezingsprogramma te onderschrijven, zelfs niet op je eigen werkterrein. Zo kregen we een staatssecretaris voor Asiel en Migratie die van mening is dat er zoveel mogelijk asielzoekers naar ons land moeten komen.

Naderhand komt het altijd goed met je. Of tussentijds al: zie Cora van Nieuwenhuizen die van Rutte minister mocht blijven, terwijl ze een baan als lobbyist op haar werkterrein had aanvaard.

Kabinet voor de welvarenden

Het coalitieakkoord is nog niet eens een flauwe afspiegeling van het verkiezingsprogramma van de VVD. Immigratie, veiligheid, het zijn rituele teksten.

De maatschappelijke antenne van Rutte is stuk

Er is een kabinet gekomen dat de agenda gaat uitvoeren van het weldenkende deel van de natie, wonend in de grote steden, hoogopgeleid, *well to do*, voorzien van vaste banen en mooie pensioenen, internationalistisch en doordrenkt van de prachtigste idealen waarvan de realisatie buiten hun chique buurten wordt gedropt, bij de hardwerkende Nederlanders die *en passant* nog even te horen krijgen dat als ze niet leuk meewerken, ze zich schuldig maken aan racisme of de ondergang van de planeet.

Tussen 'gevestigde' partijen zie je de verschillen niet meer

Er zijn voldoende Haagse politici die wereldwijd verklaren dat het in de politiek nu eenmaal zo gaat. Ze mompelen Nederland-coalitieland, te veel partijen, polarisatie, klimaatcrisis en klaar is Kees.

Ze hebben vaak een hekel aan Rutte, maar ze waarderen zijn 'flexibiliteit' en uiteindelijk doen ze er alles voor om onder zijn leiding in het kabinet te mogen.

In deze waanwereld hebben ze elkaar gevonden: Rutte en zijn claque en de representanten van de 'gevestigde' partijen. Gevestigd wil zeggen dat je de onderlinge verschillen niet meer ziet, zeker niet als ze een paar maanden met elkaar aan tafel hebben gezeten. Het nieuwe kabinet had er programmatisch nauwelijks anders uitgezien als het verloofde paartje Klaver en Ploumen erbij hadden gezeten.

Alles wuift hij weg

En Rutte? Die is blij, want hij is weer premier. Met de hem bekende nonchalance zal hij de afkalving van zijn partij in de peilingen afdoen als dagkoersen. Het zeer lage vertrouwen in zijn kabinet als iets wat startende regeringsploegen heel vaak hebben en anders is het wel omdat de bevolking moe is van corona.

Alles zal hij wegwuiven. De ontkoppeling van de AOW, de ondemocratisch geïsoleerde klimaat- en stikstoffondsen, de boosheid onder de boeren, de kritiek op het slappe immigratiebeleid, het gedogen van criminele 'veiligelanders', het maakt niet uit, alles.

Sleetse tactiek

Het is Rutte tot op heden steeds gelukt de grootste te worden door stelselmatig de PVV van regeringsdeelname uit te sluiten. Wilders helpt hem daarbij door telkens weer in rabiatische woede te vervallen als het op de islam en moslims aankomt. Hoe stom kun je zijn: hij isoleert zichzelf en benadeelt tegelijk een miljoen 'afgehaakte' Nederlanders.

Toch lijkt de tactiek van Rutte sleets te zijn geworden. Je kunt de PVV wel uitsluiten, maar als je tegelijkertijd de rechtse(re) kiezers bedot door ze een verkiezingsprogramma voor te houden dat je daags na de verkiezingen overboord gooit, loopt het verkeerd af.

De maatschappelijke antenne van Rutte is stuk

Dreigend alternatief

Op rechts komt gaandeweg een alternatief op dat aanzienlijk redelijker is dan de PVV. Rutte heeft die nog even buiten de deur weten te houden, maar de opmars is op gang gekomen. Bij de laatste peilingen scoorde de partij dertien zetels, tien meer dan in de Kamer, terwijl de VVD er ruim twaalf verloor.

JA21, over die partij hebben we het, zou wel eens veel dreigender kunnen worden voor Rutte dan hij lijkt te beseffen. Met een goed afgestelde maatschappelijke antenne had hij zijn inbreng in het nieuwe kabinet aanzienlijk scherper en meer VVD-like moeten maken.

Het kan hem niet meer schelen

Of het interesseert hem niet meer? Over een paar maanden is hij de langzittende premier ooit.

Geschiedenisboeken gehaald, *mission accomplished*.

Misschien is die maatschappelijke antenne niet kapot, maar heeft ie hem gewoon uitgezet.

[Paul Verburgt](#) schrijft (vrijwel) wekelijks over politieke, maatschappelijke kwesties voor Wynia's Week. Steunt u deze onafhankelijke berichtgeving? Doneren voor Wynia's Week kan **[HIER](#)**. Hartelijk dank!